

Magnati se nočejo ukloniti. Nevarnost stavke je velika.

WILSON TUDI PRI DRUGI KONFERENCI NI IMEL USPEHA. — MAGNATI SE NOČEJO UKLONITI, ŠE MANJ PA DELAVSKI ZASTOPNIKI. — WILSON SE BO SESTAL S ŠESTSTOTIMI UNIJSKIMI PREDSEDNIKI. — MILICA NE BO ŠLA NA MANEVRE. — W. G. LEE UPÅ, DA SE BO MIRNIM POTOM REŠILO. — MOGOČE BO MORAL KONGRES VMES POSEČI. — WILSONOV NAČRT.

Washington, D. C., 15. avgusta. — Predsednik Wilson se je včeraj še enkrat sestal z obema strankama, toda uspeha ni dosegel nobenega, kajti magnati vstrajajo še vedno na svojem stališču, namreč, da nočejo pripoznati osemurnega delavnika, medtem se pa tudi delavski voditelji nočejo ukloniti, da bi opustili svojo zahtevo za osemurno delo, do katerega je vsak delavec po naravnih postavah opravičen.

Domneva se, da bo predsednik v teknu prihodnjih štiriindvajsetih ali osemindvajsetih ur predložil svoj načrt, ki je najbrže sledec:

1. — Železniški ravnatelji naj pripoznajo osemurni delavnik.

2. — Delaveci naj pa opustijo svojo zahtevo, da se jim bo moralno plačati za čečasno delo dvojno plačo.

Predsednik Wilson sicer ni povedal, da bo v slučaju, ako ne bo mogel doseči sam sporazuma med delavci in magnati, pozval kongres, da se zavzame za stvar, je vendar splošno mnenje, da bo to storil. Kongres — tako se domneva — se bo najbrže potem poslužil poti, katere se v takih slučajih poslužujejo nekatere evropske države, kakor tudi Avstralija, namreč, da bo to ali ono stranko prisilil, da se ukloni.

Predsednik Wilson je bil baje zelo presenečen in vznemirjen, ko je po končanih konferencah sprevidel, da ne bo imel uspeha, kljub temu, da je na tem cela dva dni delal ter vse druge zadeve pustil v nemar.

Predsednik železniških ravnateljev je rekel, da so magnati sicer pripravljeni ugoditi delavskim zahtevam, ako se jim da zagotovilo, da ne bo delala meddržavna komisija nikakih ovir, ko bodo železnicne zvišale cene vožnij listkom in prevažanju blaga.

Predsednik delavske stranke pa je rekel, da delavec gre za osemurni delavnik, katerega hočejo tudi imeti na ta ali oni način. Delavcem je popolnoma vseeno kaže potem družbe store. Ako se jim ne ugodi, se bodo morali seveda poslužiti sihe, namreč štrajka.

Predsednik Wilson je potem pozval delavske voditelje, da se podvržejo sporazumljevanju, česar pa unijski predsedniki, ki se nahajajo zdaj v Washingtonu, niso mogli na svojo roko privoliti, vendar česar jih je Wilson naprosto, da pozovejo v Washington vseh 600 lokalnih zastopnikov in predsednikov, da se bodo odločili. Ker iz različnih vzrokov ni bilo mogoče, da bi bilo vseh 600 predsednikov in zastopnikov do sredne v Washingtonu, je predsednik Wilson odredil, da se bo sestal žnimi v četrtek.

Mr. Garretson je naznanil, da je dobil od vseh predsednikov zagotovilo, da bodo v četrtek ob deseti uri pri seji v Washingtonu.

Kot znano, je vojni departement pred par dnevi odredil, da bo šlo še okoli 25,000 miličarjev na mejo v svrhu vojnih vaj, toda zdaj je to odredbo preklical, kajti general Funston, ki poveljuje vsem miličarjem, je brzojavil vojnemu departemu, da se naj onih 25,000 vojakov nikar ne pošlje na mejo, ker tukaj bi moralno v slučaju stavke še privatno ljudstvo stradati.

Ko je predsednik Wilson včeraj govoril z delavskimi zastopniki, mu je Mr. Garretson, predsednik delavske stranke, rekel, da so strojevodje in sprevidniki ter drugi železniški delaveci, ki skoro nikdar ne vidijo svojih družin. Mr. Garretson je izjavil, da gre delavcem le za osem ur in ne za kako priboljšanje plač.

Izgleda, da se delavski zastopniki nikakor ne bodo podvrgli sporazumljevanju.

Mr. Garretson je pozneje govoril z časnarskimi poročevalci in je rekel, da, ako ne bodo magnati ugodili, se bodo "še tisto minuto" vsi vlaki vstavili. Rekel je, da imajo unijske dovolj denarja, da bodo stavko peljale dokler ne bodo zmagale.

Voditelji štirih unij imajo, kot je splošno mnenje, celo situacijo pod svojo kontrolo. Za enkrat se je svet tako obrnil, da se bodo morali popolnoma gotovo mogote ukloniti delavcem. Voditelji so izjavili, da "cela stvar sicer ni dosegla ugodne rešitve, pač pa je za delavsko stran ugodna situacija."

Predsednikov privatni tajnik Mr. Tumulty je izdal sledoč izjavjo: — Ni nikake izprenembe. Na vse mogoče resne načine se je poskušalo, da bi se stvar rešilo, toda uspeha še ni bilo.

W. G. Lee, predsednik ravnateljev, je pa rekel, da ima zaupanje v predsednika Wilsona, da se bo vse mirnimi potom rešilo.

Zahodno bojišče.

Angleži so vprizorili napade in zavzeli skoro vse ozemlje, ki so ga bile v prejšnjih bojih, zlasti v nedeljskih, izgubile, zavzeli.

Uradno poročilo angleškega vojnega departamenta glasi:

"Posledice zadnjih lokalnih bojev severozahodno od Pozieresu, da smo zavzeli skoro vse ozemlje, ki smo ga bili izgubili v nedeljskih bojih.

Včeraj zvezre smo tudi vrlji v sovražne zakope pri Mouquetu, nakar smo se vrnili nazaj in enajstimi sovražnimi vojaki.

"Na postojanke našega desneg krila je sovražnik vprizoril dva napada, katera smo pa odobili in povzročili nasprotniku velike izgube."

Neko poznejše poročilo se glasi, da je položaj neizprenemjen ter da se malone na vseh delih angleške fronte vrše hudi artilerijski boji.

Pariz, Francija, 15. avgusta. — "Na someski fronti je bila naša artillerija zelo aktivna" — pravilo uradno poročilo francoskega vojnega urada. "Odbili smo več sovražnih napadov".

Večerno poročilo ose glasi, da se vrši na celi someski fronti hudo strelenje.

Berlin, Nemčija, 15. avgusta. — Berlinski vojni urad pripozna, da so izgubili Nemci nekaj ozemlja pri Pozieresu.

Poročilo se glasi: "Včeraj popoldne so Angleži ponovili svoje napade z njihovo Orvillers-Bazentin-le-Petit črte. — Imeli so nekoliko uspeha na Thiepval-Pozieresi fronti, odkoder smo jih bili mi včeraj zjutraj prepadi.

"Drugač smo pa vse sovražne napade uspešno odbili. Izgube so bile velike.

"Francosci so ponovili brezupenje napade na Maurepas in Hem.

"Med Anre in Somme se vrši neprestano strelenje s težkimi topovi".

109-letna ženska umrla; se je spojinsko vojne leta 1812.

Boston, Mass., 15. avgusta. — Mrs. Julie Rondreau je umrla; ako bi živela do oktobra bi bila stara 110 let. Rodila se je bila v nekem mestu v Novi Škotski.

Pred smrtnjo je večkrat govorila o svojih spominih o voji iz leta 1812.

DARUJTE PAR CENTOV SLOVENSKIM TRPINOM V STARIDI DOMOVINI!

DENAR SE LAHKO ODPOŠLJE V STARO DOMOVINO TUDI PO BREŽIČNEM BRZOJAVA!

Cena kronam je ista kot pri naših pošiljalvah; le za naslov se računa 65 centov za vsako besedo. Najboljše je, da se nam pošlje \$4 za vsak naslov; ako bo kaj preveč, ali kaj premalo, bomo poslali nazaj ali pa sporocili, da se nam še podaže.

Zdaj je mogoče poslati le okroglo sveto, kot naprimjer: K 100, 200, 300 itd. do K 10,000.

Brezične pošiljalvate gredo vse v Nemčijo, od tam se pa pošiljajo denarne nakaznice po pošti na zadnje mesto.

Natančno smo poizvedeli, da takoj pošiljalvate dosprejo primeroma hitro za sedanje razmere in je mogoče dobiti odgovor nazaj, da je bil denar izplačan v 20 dneh. Zgoči se pa kaj lahko, da pošiljalvate traje tudi dalj časa in to, ako se napravijo napake pri brežičnem brzojavu; denarja se ne more izgubiti, pač pa je mogoča zakasnitev, ako se urine kje kaka napaka.

Kdor želi poslati na ta način denar v staro domovino, mora na tančno napisati naslov in dati: pošte naj se po brežičnem brzojavu.

FRANK SAKSER,
22 Cortlandt St., New York, N. Y.

Iz delavskega sveta.

Zopet je nevarnost, da bodo v New Yorku zavzeli delavci na cestnih želaznicah.

Mogoče je, da se bo danes zvezcer pričela zopet stavka na newyorskih cestnih želaznicah, kajti delavci, ki so pred dobrim tednom prenehali s stavko, ko so družbe izjavile, da jim bodo ugodile, so zdaj spoznali, da so se družbe pri tem posluževale samih "trickov", da jih nameravajo družbe presoperativne.

Danes se bo vršila velika seja, pri kateri se bodo odločili. Včeraj zvezre smo tudi vrlji v sovražne zakope pri Mouquetu, nakar smo se vrnili nazaj in enajstimi sovražnimi vojaki.

"Na postojanke našega desneg krila je sovražnik vprizoril dva napada, katera smo pa odobili in povzročili nasprotniku velike izgube."

Neko poznejše poročilo se glasi, da je položaj neizprenemjen ter da se malone na vseh delih angleške fronte vrše hudi artilerijski boji.

Pariz, Francija, 15. avgusta. — "Na someski fronti je bila naša artillerija zelo aktivna" — pravilo uradno poročilo francoskega vojnega urada. "Odbili smo več sovražnih napadov".

Briveci bodo stavkali.

Uradniki brivske unije so včeraj naznani, da bo prihodnji torek zavzalo v New Yorku in okoliči najmanj 20,000 brivev, vsled česar bo prizadetih najmanj 10,000 brivnic.

Briveci zahtevajo, da bodo hodili v brivnice šele ob 8 uri zjutraj in ob sobotih ob 1 uri popoldne, kajti ob sobotih morajo briveci delati pozno v noč. Poleg tega pa zahtevajo, da se jim priboljša plača \$1 do \$2.

Zahteve usnjarjev; grozijo s stavko.

Pet tisoč usnjarjev, ki spadajo k Travelers' Goods and Leather Novelty Workers' Union, okraj štv. 11., je stavilo delodajalem svoje zahtevne.

Jacob Panken, unijski attorney, da je zjutraj, da, ako se jim ne bo ugodilo, bo zavzakalo poleg gromenih najmanj še pet ali šest tisoč drugih.

"Drugač smo pa vse sovražne napade uspešno odbili. Izgube so bile velike.

"Francosci so ponovili brezupenje napade na Maurepas in Hem.

"Med Anre in Somme se vrši neprestano strelenje s težkimi topovi".

109-letna ženska umrla; se je spojinsko vojne leta 1812.

Boston, Mass., 15. avgusta. — Mrs. Julie Rondreau je umrla; ako bi živela do oktobra bi bila stara 110 let. Rodila se je bila v nekem mestu v Novi Škotski.

Pred smrtnjo je večkrat govorila o svojih spominih o voji iz leta 1812.

Paraliza.

V New Yorku se je včerajšnjega dne pojavilo 163 novih slučajev obolenosti, 39 je bilo pa smrtnih slučajev.

Slučajev je bilo, kot je razvidno, precej manj kot prejšnje dne, na teden in možikm ne več kot \$25 tedensko. Zdaj imajo namreč nekatere možki nad \$30 plače, medtem ko morajo dekljice delati v nekaterih slučajih za \$5 do \$7.

Paraliza.

V New Yorku se je včerajšnjega dne pojavilo 163 novih slučajev obolenosti, 39 je bilo pa smrtnih slučajev.

Slučajev je bilo, kot je razvidno, precej manj kot prejšnje dne, na teden in možikm ne več kot \$25 tedensko. Zdaj imajo namreč nekatere možki nad \$30 plače, medtem ko morajo dekljice delati v nekaterih slučajih za \$5 do \$7.

Paraliza.

V New Yorku se je včerajšnjega dne pojavilo 163 novih slučajev obolenosti, 39 je bilo pa smrtnih slučajev.

Slučajev je bilo, kot je razvidno, precej manj kot prejšnje dne, na teden in možikm ne več kot \$25 tedensko. Zdaj imajo namreč nekatere možki nad \$30 plače, medtem ko morajo dekljice delati v nekaterih slučajih za \$5 do \$7.

Paraliza.

Nagasaki, Japonsko, 15. avg. — Tukaj je izbruhnil kolera. Dozaj je se pojavilo že nad sto slučajev te stranske bolesni.

Kolera na Japonskem.

Nagasaki, Japonsko, 15. avg. — Tukaj je izbruhnil kolera. Dozaj je se pojavilo že nad sto slučajev te stranske bolesni.

Napredovanje Rusov.

Rusi se je izjavil napad južno od Brodov. — Položaj v Karpatih. Cesar na vzhodni fronti.

Petrograd, Rusija, 15. avgusta. — Rusi prav dobro napredujejo v Galiciji. Dospeli so na zapadni breg Zlate Lipce ter prodriajo ob gorenjem teku reke Strype.

Oficijelno poročilo se glasi:

14. avgusta se je pojavil nad

"GLAS NARODA"

(Milwaukee Daily.)

Owned and Published by THE SLOVENIAN PUBLISHING CO.

(A Corporation.)

FRANK SAKSER, President

LOUIS BENEDIK, Treasurer

Place of Business of the corporation

and address of above officers:

11 Cortlandt Street, Borough of Man-

hattan, New York City, N. Y.

Na celo leta velja list na Ameriko in

Canada ----- \$3.00

pol leta ----- 1.50

celo leta za mesto New York ----- 4.00

pol leta za mesto New York ----- 2.00

Europe na ziv leta ----- 4.00

pol leta ----- 2.50

celotna leta ----- 1.70

GLAS NARODA izhaja vsak dan

izvenčni nedelji in praznikov.

"GLAS NARODA"

(Voice of the People")

Published every day except Sundays and

Holidays.

Subscription yearly \$3.00.

Advertisement on agreement.

Dopisni list podpis in osebnosti in

prihodjejo.

Dobri dan se blagovati pošljajo in

Money Order.

Pri spremembi kraja narodčkov pre-

gimo, da se nam tudi prejmejo bl-

nivalnosti nasaml, da hitrej naz-

demo naslovnik.

Dopisni iz posiljavatvam naredite in

naslov:

"GLAS NARODA"

11 Cortlandt St., New York City

Telefon 4587 Cortlandt.

AMERICAN ASSOCIATION OF

MEMBERSHIP LABEL

SLOVENIAN LANGUAGE

Naj je gre edinole zato, da Rus ne prekorači vzhodno-pruske meje in ne vdre v nemško ozemlje.

Nemčija s težavo vzdržuje na val Rusov, Francovov in Angležev, Avstrija se še težje vstavlja Rusom in Italijanom.

Kakor hitro odneha prva ali druga, se bo lahko reklo, da je mir blizu.

Bodoča jugoslovanska država, na katero se je zavzemala Srbija, naj bi obsegala vse slovenske, hravsko in srbske pokrajine.

Srbija je dokazala zavezniškom do Slovencem, Hrvatim in Srbi: pravzaprav en narod, ki govori dva različna dialektika, srbo-hrvaškega in slovenskega.

V zameno za svoje žrtve in svojo pomoč je Srbija zahtevala, da naj bi jo po porazu Avstrije dovoljeno osnovati srbsko državo Jugoslavijo, segajočo od sedanja vzhodne srbske meje do Triglava in Drave.

V istem času je tudi Italija dokazala zavezniškom, da je Primorska italijanska, da je v Istriji in Dalmaciji ter tja do Postojne italijanska večina.

V vojno se je umešala le pod pogojem, da so ji zavezniški dovolili obdržati vse to zemljo, če ga začne.

Dovolili so ji z luhkoto.

Do Srbije niso imeli nobene obveznosti več, ker je bila že uničena, izpiana in jim ni mogla več pomagati.

Iz tega je torej razvidno, da ne bo mogel nikdo pregnati Italijanov z naših tal, če bo Avstrija premagana.

—k.

Dopisi.

New York, N. Y. — V nedeljo, 20. t. m., priredi greaternewyorkško slovensko pevsko društvo "Slavice" v parku g. Augusta Bacha, 93 4. St., Woodside, L. I., izlet in piknik. Afera je privatnega značaja in se le stremi za tem, da dožive pevci in pevke "Slavice" in njih prijatelji po daljšem času zopet par lepih ur v nekaljeni harmoniji. Vabilo sem razposlat, in ē uvajujemo se dejstvo, da tam nis prahu, ni umazanih klopi, ni samo "po imenu" takozvane Gambrinove kaplike v podobi piva, ampak da nas pričakuje idealno-idiličen kraj, fina Bachova dvorana zaples, dobra godba, izvrstna takačitaka kapljica z različnimi ukusnimi prigrizki v vabljivi formi kranjskih klobas, krepki itd. in lepa "Slavice" pesem, pač ni dvoma več, da nam pričakuje lep dan. S pevskim pozdravom za slov. pevsko društvo "Slavice": Ivan Adamič, tajnik in pevovednjak.

Franklin-Conemaugh, Pa. — Sporočil naj potom Glas Naroda slovenski javnosti o pretresljivih nesreči, ki se je dogodila v soboto, 12. t. m., na progi Southern Cambria poulični železnici ne da le ob mestu Johnstownu. Vzrok nesreče, ki je menda največja v zgodovini nesreč na pouličnih železnicah, je, da je strojevodja (motorman) izgubil kontrolo nad karo; utrgevala se je zračna zavora (air brake). V istem času je sprevidnik, videc, da je začela kara voziti čez normalno hitrost, potegnil drog, ki spaja električni tok, od česar, kar je imelo še slabše posledice, namreč strojevodju ni bilo več mogoče obvladati kar, da bi s pomočjo električne zadržal voz s protimerno ter tako množil velikansko hitrost. Vi deč, da ni več rešitve in skrb za ljudi, ki se nahajajo v vozu, je mladega moža zmešalo, ter pravijo, da je bil prej mrtev, kot se je prigodila nesreča. Grozen prizor so videli očividci, kako so ljudje dajali znamenja, da naj jim pomagajo v zadnjem hipu, ko sta se bližali kari vsaka od svoje strani, obe polni ljudi. Strojevodju nasprotne kare ni bilo več mogoče, da bi bil obrnil moč ter bežal nazaj in tako ublažil grozni sunek, ki je bil tako močan, da, kljub temu, da so vozovi iz jekla, se zarila eden v drugega do sedem čevljev. Posledice je bila 26 mrtvih in nad 40 ranjenih, eni grozovito razmesarjeni. Pogled na mesto nesreče je bil tako grozni, da se zdravniki, ki so priheli na mesto nesreče, niso mogli tega prizor prenesti; video se je odtrgane roke, noge, glave itd. Pretresljiv pogled je bil na mladega dečka, kojega truplo brez glave je ležalo ob progi; njegova dva roditelja sta istotako mrtva. Dve družini sta popolnoma prenehali, niti eden ni živ ostal. Najhujši pogled je bil pa na male otročice, ki so plakali vsi krvavi z zlomljenimi

Miwaukee, Wis. — Dne 30. julija je vsled vročine umrl rojak Martin Kosem, star 44 let, rojen v Železniku na Gorenjskem, toda bival je pa v Dolu pri Ljubljani. V starem kraju zaupeča ženo, 19-letnega sina, ki se že bije v vojni, in pa 17letno hčerko. Da ga je bilo mogoče spodobno pokopati, sta se zanj zavzeli Frank Zaje in Karol Rovšek, ki sta nabirala za pogrebne stroške, kajti pokojni je bil ravno nekaj mesecov prej suspendiran od društva "Sloga" št. 10. Naj v miru počiva! — Z delom se ne morem preveč hvaliti, kot se je J. Hočevar iz Detroita, Mich. Tukaj je zastavkoval 3,400 strojnikov, ki se potegujejo za unijo. Toda, dandanes je težko strajkati, kajti ljudje so tako nezlosni; nekateri strajkajo, potem so pa drugi prišli skebat. — Po ročevalce.

Grozna nesreča v bližini Conemauga, Pa.

Ubitih je bilo okoli 25 oseb in se več ranjenih, ko sta dve cestni kari skupaj zadeli. Grozen prizor.

IVAN PAJK,

poročevalce "Glas Naroda".

Conemaugh, Pa. — V soboto, 12. avgusta, se je pripetila 6 milij od Conemauga grozna nesreča.

Na poulični železnici Southern Cambria Railway sta zadeli sku-

paj dve kari, vsled česar je bilo

na mestu mrtvih sedemnajst pot-

dečka, kojega truplo brez glave

je ležalo ob progi; njegova dva

roditelja sta istotako mrtva. Dve

držini sta popolnoma prenehali,

niti eden ni živ ostal. Najhujši

pogled je bil pa na male otročice,

ki so plakali vsi krvavi z zlomljenimi

nimi, udi; teh je bilo precejšnje

število, ker ravno isti dan je bil

priprejen piknik zanje. Ta nesreča

zopet dokazuje, da še ni moderna

tehnika dovolj opredeljena z var-

nostnimi pripravami, katere bi

morale odgovarjati njenemu na-

predku, in dokaz, da se tudi ne

gleda za iste, pač pa samo za ve-

like dividende, to je za sveti prof-

it. Ni nobenega dvoma, da je

kdo drugi kriv enakih nesreč, kot

lastniki podjetij. Ako bi bila kak-

šna pravica, bi morali biti za to

občutno kaznovani, kar pa težko,

da se jim bode kaj hudega zgodi-

lo, ker moderni bog \$ ima tudi

ameriških sodišč, ki prvo bese-

do. Med ponesrečenimi ni nobenega

Slovenec, — hvalabogu! —

Slovenska društva so postala zelo

zivahnja, piknikov in veselje je

kar na koše. Največje zanimanje

je sedaj pri nas v Johnstownu za

skupni koncert slovenskih in hrav-

skih pevskih društev. Kolikor

mi je znano, se je priglasilo do

10 pevskih društev z nad 200 pev-

skimi močmi; priglasila se je k

sodelovanju tudi slovenska godba

iz Johnstowna ter pet tamburaš-

skih zborov s približno 50 igralci,

ki bodo nastopili skupno kot en

zbor. Koncert se ima vrsti dne

3. septembra v Majestic gledališ-

šču, ki je odprtja iz Johnstowna

na mestu mrtvih in ranjencev.

Nič hudega slutej je motorman

vozil naprej svojo pot kot navadno

proti mestu. Pri mali naselbini Echo je pa kar naenkrat nasproti

pripravila druga kara s hitrostjo

štiridesetih milij na uro. Zadržla se

je v prvo karo s tako silo, da sta

se kari čisto skupaj spojili. U-

menov je, da bili vsi potniki, ki

so se nahajali v sprednjem koncu

kare, na mestu mrtvih.

Prizor je bil strašen. Ena uro

potem, ko se je zgodila nesreča,

sem bil na mestu in videl nekaj

groznega.

Ženske, ki so ostale še pri življaju,

so jočale in prosile zdravstvene

pomoči, kateri so potekali do

zdravstvene pomoči, kateri so

potekali do zdravstvene pomoči,

kateri so potekali do zdravstvene

pomoči, kateri so potekali do zdravstvene

pomoči, kateri so potekali do zdravstvene

pomoči, kateri so potekali do zdravstvene

pomoči, kateri so potekali do zdravstvene

pomoči, kateri so potekali do zdravstvene

pomoči, kateri so potekali do zdravstvene

pomoči, kateri so potekali do zdravstvene

pomoči, kateri so potekali do zdravstvene

pomoči, kateri so potekali do zdravstvene

pomoči, kateri so potekali do zdravstvene

pomoči, kateri so potekali do zdravstvene

pomoči, kateri so potekali do zdravstvene

pomoči, kateri so potekali do zdravstvene

pomoči, kateri so potekali do zdravstvene

pomoči, k

Hughes je zadovoljen z uspehi svoje kampanje.

Toda republikanski kandidat je povsod slišal: "Wilsonova zasluga je, da se Združene države niso zapletle v vojno."

RAČUNA NA ŽENSKE GLASOVE.

Hughes dozdaj še ni nobene bese-de rekel proti takozanim nelo-jalnim Amerikancem.

Iz Spokane, Wash., poročajo, da je prišel tja v nedeljo Charles Evans Hughes, predsedniški kandidat republikanske stranke, ki je bil, kot se je izrazil, popolno-ma zadovoljen z uspehi svoje kampanje po zahodnem delu Združenih držav.

Voditelji so mu povedali, da bodo imeli njegovi govor velik efekt na volilce.

Dozdaj je Mr. Hughes govoril v petih državah, katere so bile že prej klasificirane za republikanske. Te so: Michigan, Illinois, Minnesota, North Dakota in Montana. V teh petih državah je Taft leta 1908 odnesel veliko večino; leta 1912 je pa Roosevelt kot kandidat progresivne stranke odne-sel Michigan in Minnesota, Wil-son pa druge tri.

Hughes je poskušal v teh petih državah tudi progresivne na svojo stran zvleči in kot pravijo različni "strokovnjaki" in "opozovalci", jih je dobil najmanj šest-deset odstotkov. Pravijo, da Hughes lahko "teh pet držav kar lepo na led spravi in jih drž tam do novembra, ko jih bo potrebo-val".

Edino, kar dela republikanskim političnim "strokovnjakom" pre-glavice, je to, da so volile, ki se slišali Hughesove govor, delali opombe, da je Wilsonova zasluga, da se Združene države niso zapletle v vojno, bodisi v evropsko ali pa z Mehiko.

Celo nekateri republikanski volitelji so rekli, da je imel predsednik Wilson pri svoji kampanji za drugo predsedniško dobo iz-vrstno "gradivo" ravno v tej točki, namreč, da je obdržal Združene izven vojne. Nekateri pri-poznajo, da je predsednik Wilson danes bolj popularen kot je bil pred štirimi leti.

Hughes, kot se da sklepati, se tudi zaveda in isto tudi upo-steva, kajti v vsakem svojem go-voru je direktno ali pa indirektno namignil, da je tudi on zoper vsako vojno.

Hughes oziroma njegovi pomagci so morali ob mnogih prili-kah slišati, da je tudi Wilsonova zasluga, da je v deželi takozvana prosperiteta; pravijo, da je pro-sprieta zato, ker se niso Združene države zapletle v vojno, in to je pa Wilsonova zasluga.

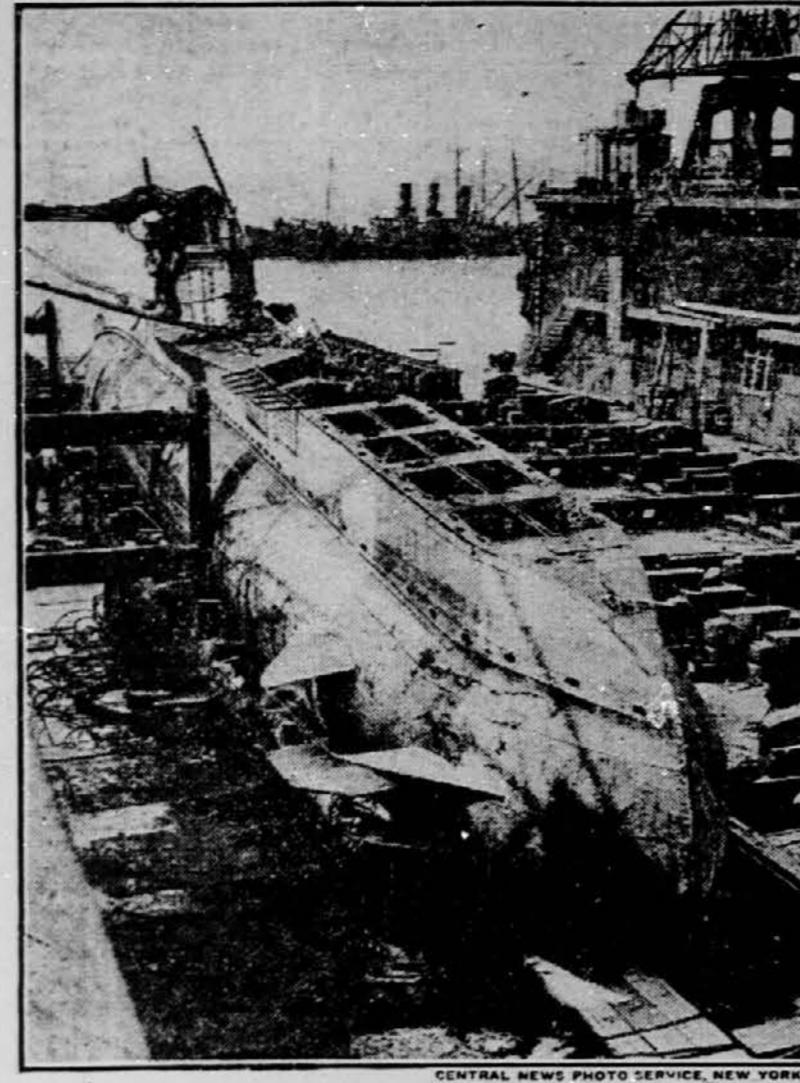
Hughes je v celi svoji kampanji, tekom katere je imel osem do deset dolgih govorov, popol-noma nič spomnil takozvanih ne-tojalnih državljanov, katerih sku-pino tvorijo zlasti nemški Ameri-kanci. On je le parkrat povdarjal besedilo "amerikanizem", dalje se pa nustrel.

Hughes in drugi republikanci imajo veliko upanje tudi v sufragetkah. Iz države Washington, kjer imajo ženske volilno pravico, bo šel v Californijo, Utah in druge sufragetske države.

Potem pa še nekaj je, vseled-če-sar lahko republikanska stranka misli na poraz pri jesenskih volitvah. Mr. Hughes je bil šest let član vrhovnega sodišča in po šestih letih je resigniral. Ako ne bi bil nikdar vrhovni sodnik, bi bil veliko bolj popularen kot je se-daj, ko je imel pred kratkim naj-višje mesto, ki mu ga more dati država ali sploh kakva oblast na svetu. Biti član ameriškega vr-hovnega sodišča je najmočnejši tribunal na zemlji, kateremu ni treba nikdar rabiti sile, samo beseda in stvar je rešena, prizadeti se ukloni brez ugovora. Član vr-hovnega sodišča ima večjo moč kot vsak evropski monarh, ki ima na razpolago kanone in miljone mož. Toda Hughes, ki je držal to mesto skozi šest let, se je udal po-litični strasti, in to le za težavno in nevhaležno predsedniško mesto, ki je pa bilo takrat negotovo in postaja še vedno bolj nego-tovo.

Jadrnica se je potopila.

London, Anglija, 14. avgusta. — Neko Lloydovo poročilo se glasi, da se je iz neznane vzroki poto-pila laška jadrnica "Dina".

Nemški podmorski čoln, katerega so vjeli Angleži.

Iz prirodoslovja.

(Nadaljevanje).

II. Smečniki in ledniki.

Izpod sneženih nasipov in zgornjih planinskih kotlij izvirajo ledniki. Ledeni skladi napolnjujejo od zgornjega izvira do spodnjega konca vse globočine, kakor bi le zalite z vodo. Kakor po strugi tekoča reka napolnjuje ta planinski led dolino od brega do brega. Tekoči reki jednakno se pomikujejo le-dovje mesd bregoma, vije se ka-kor dolina, skrčuje se in raztegne na dolino vred; da, celo v tem so ledniki jednaki z rekami, da se zli-va po dvoje lednikov v jednega, kakor se stekata dve reki in zdržu-jeta v jedno. Res lednik je po-vsem podoben zamrznjeni reki, njegov ledovje se vije in upodab-lja po strugi, kakor da bi ledni-ine bil iz ledu ampak iz mehkega vodenega testa.

Take ledene reke, pri nas ledni-ki, pri Nemcih pa Gletscher imenovane, sezajo dostikrat po štiri do pet tisoč čevljev daleč od mej-večja snega v nižje kraje dolin, dokler ne zadenejo tako gorkega kraja, da se taja toliko ledu, kolikor ga priteka. Sploh se pa otaja leto manj, drugo leto nekaj več spodnjega konca, zato ledniki ne-se vsako leto jednakno daječ v spodnjem dolino. Izpod spodnjega ledovja na spodnjem lednikovem koncu pa izvirajo studenci in potoki. Ledniki imajo na nakan-teh mestih gladko površje povsem podobno mirni gladini vode. Izve-cine pa so mnogovrstno razpokani le na površju, ampak tudi po-notranjščini. Po površju in po raz-pokah, ki sezajo tu pa tam skozi vso debelost notri do tal, se razte-ja v precedajo plitve vodice: videti je kakor bi segale žive žile po vsem ledu. Po teh žilah se od-teka voda, ki se dela pri tajanju ledu; voda se nabira pod lednikom, teče pod ledom navzvod in privre-na koncu kot ledeni potok izpod lednika. Pri iztoku vidiš večjel velikanska, krasno vzbocena ledna-vraha, kakor ko bi bila — Ljubljaniec pri Vrhniku jednako — pro-drla silovita reka mogočno skalovje. —

Poseben značaj imajo ledniki od dveh stvari.

1. Lednik nosi s seboj in tira na-vzdol veliko množino kamena, pe-ska in sipe. Na onih krajih, kjer je lednik tok širji, nabira se ra-da ta tvarina po straneh ter dela nasipe in obronke. Po krajih in na koncu lednika se nabirajo veliki kupi znani pod imenom: "Mora-ne". Po tistih krajih, kjer zadeva skupaj dvoje lednikov, se nabirajo kamene groble tudi preko sre-te zdrževalnikov prav po tistem toku, po katerem se stikuje lednik z lednikom.

Učinkovito preiskovanje lednikov sta šele leta 1840 sprožila Charpentier in Agassiz. Pokazalo se je, da je pomikanje ledu po visokih snežnikih in po arktičnih krajih silovito. Spoznalo se je, da ledniki pehajo pred seboj cele raz-valine kamena, in to ne le po vr-hu, temeč tudi pri tleh in ob stra-hu svoje struge. Na visokih plani-nah lomijo ledniki kamenje in ve-dovinskih vekih niso nikdar im-

le lednikov, imelo so jih v pred-zgodovinskih časih: Vogazi n. pr. Črni les, Rudne gore, Šotlandija in Anglija.

Predno pa poglejmo z lednjem na debelo pokriti širi svet, hoče-mo pripraviti oči z ogledovanjem velikanskih lednikov na Švicarskem. Pred dušnimi očmi čitate-lja, ki bo marljivo sledil preiskovanju vrh učenjakov, se bo oživil ves otrpnjeni, z ledjenimi sponami oklenjeni svet tistih nedoglednih vekov, ko so severne dežele Evro-pe. Azije in Amerike ležale zakopane pod orjaškimi, do gorskih vr-hov sezajočimi ledniki.

(Dalje prihodnjic).

Konvencija društva sv. Barbare.

Približuje se čas konvencije dru-štva sv. Barbare, pa kakor se me-ni vidi, je zanimanje silno malo; ne vem pa, zakaj. Ali je vse že po-zabljeno do lanskega leta? Ali se pa morda društva pripravljajo da pošlejo delegate, kateri bodo za-htevali odgovor od Glavnega Ura-dada, zakaj da se niso upoštevale za-teve članstva raznih društev. Za-to sem se pa jaz malo namenil na-pisati, da se tako da vedeti, da ne spinimo vsi, ampak da smo pripravljeni in na ta način naznamimo, kaj bi bilo potrebio, da se ukrene na tej konvenciji.

Začeti hocem takoj v začetku s pravili in to člen II. točka 2, in si-cer pri uradnikih, kjer se piše iz katerih uradnikov da obstoji glavni odbor. Moje mišljenje je, da je zadost, da je samo eden podpred-sednik, kateri lahko zastopa pred-sednika v njegovih odsotnosti, v slučaju smrti pa zavzame predsed-nikovo mesto in na njegovem mesto se izvoli drugi; ni se toliko radi plače, katero dobiva, ali za čast, ki jo uživa, ampak vzemimo, ko pride konvencija, imajo vsi Glavni uradniki pravico se deležiti s posebno na Švicarskem v dolini, posebno na Švicarskem v dolini Aarski, se nahajajo visoko nad ravno take obrušene peči. Pot iz Meyeringa v Grimsel drži čez ploščasto skalovje, in to je tako gladko izlikano, da je začekoma izpolnilo konjem in ljudem, dokler niso vsekali drobnili razorjev in tresene ravno na Nemškem.

2. Ko se ledniki pomikajo niže in niže, brusijo in likajo peči po logu svojega toka. Brusijo pa peči s peskom, ki si za delajo sami, ko meljajo kamene, katero pride v špranje pribogljajočega ledovja. Po marsikaterih planinskih dolinah, posebno na Švicarskem v dolini, kakor se stekata dve reki in zdržu-jeta v jedno. Res lednik je po-vsem podoben zamrznjeni reki, njegov ledovje se vije in upodab-lja po strugi, kakor da bi ledni-ine bil iz ledu ampak iz mehkega vodenega testa.

Tako zapuščajo ledniki sledove svojega nekdajnega delovanja: zanesene skale in oglajene peči. To so trdne priče, s katerimi priroda oznanja, da so svoje dnevi tisti kraji-ki preprečeni z ledniki.

Med sledove, ki jih zapuščajo ledniki, seštejejo tudi takozvani ledniki mlini ali orjaški kotli. No, kaj pa je to? Na spodnjem koncu lednika mora biti topota večja ka-kor tam, kjer voda zmrzuje. Z ved-nim tajanjem pa se delajo dereči odtoki ali grane, ki se po lednikovih razpokah udirajo v dolino. Ta-ke grane ledniške vode delajo vi-soke slapove. Včasih zadeva tak slap na dnu na pregibno skalo. — Slapova voda, ki bijejo ob skalo, jo izpodjedo sedaj na tej, sedaj na drugi strani. Ker je skala težka, jo potiska lastna teža vedno na tisto stran, kjer je jama globoka, in s takim tlajenjem se vrta skala pro-ti globoki strani kotla. Jednako vrtejo velikih kamenov se opazu-pi, da res niso na var-čnost, ker ni šla iz njihovega že-pa, ampak iz blagajne društv, katero so morali na to morala odpoklicati vojaško fronto.

Članek lista "Sun" se glasi:

Pred par dnevi je lord

Derby izvajal, da je "busi-

ness" angleških in frane-

skih čet v Franciji pomoriti

kolikormogoč veliko sovraž-

nikov, kajti le na ta način je

mogoče, da se bo vojna kdaj

končala.

Nam, ki nismo zapleteni v

to klanje, se zdi tako posto-

panje brutalno, toda taka je

pač politika vseh armad in

taka je bila politika v vseh

vojnah.

Vsekakor, dejstvo je, da je

vedno več ranjenih kot pa u-

bih, toraj se izjavijo lorda

Derbyja lahko nekoliko spre-

meni, namreč, da je business

angleških in frane-

skih čet v Franciji spraviti

kolikor mogoče sovražnikov s poti,

da bodo zavzeti način, ki se

zmaguje nad ruskih četami, ki se

nadvise hrabro zoperstavljajo pro-

diranju turškega desneg krila.

Poročilo se glasi:

"Naše desno krilo je prisililo

ruske čete po daljishih in hudih bo-

jih, da so se pomaknile proti seve-

rovzhodu; v naših rokah je ostalo

315 ruskih vojakov.

"Sovražnik je v teh bojih izgu-

bil okoli 1000 mož, večina teh je

bilo mrtvih, drugi so bili pa težko

ranjeni; dalej smo zaplenili okoli

2000 zavzetnikov, veliko množino pušk in drugih potre-bščin.

"Ruske čete se trdrovratno zo-

perstavljajo in se nadvise hrabro

biorijo".

Carigrad, Turčija, 14. avgusta.

Turki poročajo, o zmagi nad Rusi

v Perziji. Rusi se nadvise hrabro

zoperstavljajo, pripoznajo Turki.

Carigrad, Turčija, 14. avgusta.

Glede bojev v Kavkazu je vojni

urad izdal sledje poročilo:

"Del našega legevega krila je pre-

podolj sovražnika iz višin, ki se na-

hajajo južno od Tatrua; ruske

čete so se umaknile proti Akhlat-

u. V okolici Bitlisa ni nobenega

sovražnika v obsegu 20 milj".

NAŠI ZASTOPNIKI,

kateri so pooblaščeni pobirati narо-nino za "Glas Naroda" in knjige, ka-kor tudi da se vse druge v naš stroko

spadajoče posle.

**Imenik uradnikov
krajevnih društev Jugoslovenske Kz.
toliške Jednotne v Zjed. državah
ameriških.**

Društvo sv. Cirila in Metoda štev. 1, v Ely, Minn.

Predsednik: Jos. J. Peshel, box 165; tajnik: Jos. Mertel; blagajnik: Jos. Spreitzer; zastopnik: Matevž Zgome, box 422; Vsi v Ely, Minn.

Društvo zboruje vsako četrtu nedeljo v mesecu v Jos. Skalatovi dvorani.

Društvo Sv. Srca Jezusa štev. 2, v Ely, Minn.

Predsednik: Joseph Kolene, box 319; tajnik: John H. Merhar, box 95; blagajnik: John Merhar, box 95; Vsi v Ely, Minn.

Društvo zboruje vsako četrtu nedeljo ob 10. zjutraj v Jos. Skalatovi dvorani.

Društvo Sv. Barbara štev. 3, v La Salle, Ill.

Predsednik: Joseph Bregach, 437 Croset St.; Joseph Spiech, Vincent Ave., 22 St.; blagajnik: Valentijn Metelko, 137 Lahar St.; zastopnik: M. Kompa, 1026 First St. Vsi v La Salle, Ill.

Društvo zboruje vsako četrtu nedeljo v mesecu v dvorani gospoda Math Kompa, 1026 First St.

Društvo Sv. Barbare štev. 4, v Federal, Penna.

Predsednik: Frank Starman, Burdine, Pa.; tajnik: John Demshar, box 237, Burdine, Pa.; blagajnik: Luká Dernaušek, Morgan, Pa.; zastopnik: John Krek, Burdine, Pa.

Društvo zboruje vsako četrtu nedeljo v mesecu v Slovenski dvorani v Burdine, Pa.

Društvo Sv. Barbare štev. 5, v Soudan, Minn.

Predsednik: Mike Mušič, box 821, Sondan, Minn.; tajnik: John Dragovan, box 663, Sondan, Minn.; blagajnik: Anton Gornik, box 1565, Tower, Minn.; zastopnik: Jos. Oblak, box 1162, Sondan, Minn.

Društvo zboruje vsako četrtu nedeljo v mesecu v cerkveni kapeli v Tower, Minn.

Društvo Marije Pomagaj štev. 6, v Lorain, O.

Predsednik: John Suštaršič, 1677 E. 34 St.; tajnik: Frank Žihrl, 2388 Elyria Ave.; blagajnik: Jos. Mrakov, 1783 E. 28 St.; zastopnik: Jos. Mrakov, 1783 E. 28 St. Vsi v Lorain, Ohio.

Društvo zboruje vsako tretjo nedeljo v mesecu v prostorijah F. Justina 28th St.

Društvo Sv. Cirila in Metoda štev. 9, v Calumet, Mich.

Predsednik: Frank Sedlar, st. 330 Osceola St., Laurium, Mich.; tajnik: John Henrich, 817 Scott St., Calumet, Mich.; blagajnik: Mike Sunich Jr., 421 - 7th St., Calumet, Mich.; zastopnik: John Henrich, 817 Scott Ct., Calumet, Mich.

Društvo zboruje vsako četrtu nedeljo v mesecu v cerkveni dvorani St. Jožeta takoj po prvi sv. misi.

Društvo Sv. Štefana štev. 11, v Omaha, Nebr.

Predsednik: John Urih, 1450 So. 18 St.; tajnik: in zastopnik: Michael Mravinec, 1454 So. 17 St.; blagajnik: Joseph Cepuram, 1423 So. 12 St.

Društvo zboruje vsako četrtu nedeljo v mesecu ob 2. uru popoldne v dvorani Katoličke češke Šole na 14. ulici Omaha, Nebr.

Društvo Sv. Jožefa štev. 12, v Pittsburghu, Pa.

Predsednik: Frank Strauss, 1012 High St.; tajnik: Vincenzo Arch, No. 1 Rickenbach St.; blagajnik: John Simonich, 1132 Fabiany St.; zastopnik: John Simonich, 1132 Fabiany St. Vsi v N. S. Pittsburgh, Pa.

Društvo zboruje vsako četrtu nedeljo v mesecu ob 2. uru popoldne v prostorih Kranjsko-Slov. doma.

Društvo Sv. Alejzija štev. 13, v Bagdadu, Pa.

Predsednik: Franc Kolenc, box 42, Whitmey, Pa.; tajnik: Ivan Arch, box 162, Whitmey, Pa.; blagajnik: Anton Rak, box 53, Holstetter, Pa.; zastopnik: Ivan Arch, box 162, Whitmey, Pa.

Društvo zboruje vsako četrtu nedeljo v mesecu ob 2. uru popoldne v dvorani Anton. Mauser na Holstetter, Pešna.

Društvo Sv. Jožefa štev. 14, Crockett, Cal.

Predsednik: Mihal Pešel; tajnik: Mihal Nemanich; box 261; blagajnik: Frank Velikonja; zastopnik: Fr. Gorich, Vsi v Crockett, Cal.

Društvo zboruje vsako četrtu nedeljo, nato je le mogoče v P. Hanlon dvorani.

Društvo Sv. Petra in Pavla štev. 15, v Pueblo, Colo.

Predsednik: Anton Terglav, 1525½ Sprus St.; tajnik: Frank Janesh, 1212 Bohmen; blagajnik: John Zupančič, 1238 Bohmen Ave.; zastopnik: John Zupančič, 1238 Bohmen. Vsi v Pueblo, Colo.

Društvo zboruje vsako četrtu nedeljo v mesecu ob 2. uru popoldne v dvorani Lovrene Kovach v Johnstown, Pa.

Društvo Sv. Cirila in Metoda štev. 16, v Johnstown, Pa.

Predsednik: Ivan Tegej, 1115 Virginia Ave.; tajnik: Gregor Hreščak, 407 - 8 Ave.; blagajnik: Martin Lugar, 768 Calman Ave.; zastopnik: Fr. Slabe, 287 Copper Ave. Vsi v Johnstown, Pa.

Društvo zboruje vsako četrtu nedeljo v svoji lastni dvorani v Imperial, Pa.

Društvo Sv. Jožefa štev. 17, v Aldridge, Mont.

Predsednik: Jakob Blatnik, Corvin Springs, Mont.; tajnik: John Miklich, Corvin Springs, Mont.; blagaj-

nik: Frank Konclje, Corvin Springs, Mont.; zastopnik: John Miklich, Corvin Springs, Mont.

Društvo zboruje vsako drugo nedeljo v mesecu pri sobotu John Miklich ob 9. uri zjutraj v Aldridge, Mont.

Društvo Sv. Alejzija štev. 18 v Rock Springs, Wyo.

Predsednik: Anton Oblak, Box 134; tajnik: Frank Fortuna, 315 6th St.; blagajnik: Louis Taucher, 209 H. and 3rd St.; zastopnik: John Putz, 402 - 7th St. Vsi v Rock Springs, Wyo.

Društvo zboruje vsako četrtu nedeljo v mesecu v Slovenski dvorani v Rock Springs, Wyo.

Društvo Sv. Štefana štev. 19 v Lorain, Ohio.

Predsednik: Valentin Rozman, 1732 E. 29 St.; tajnik: Fr. Pavlich, 1835 E. 29 St.; blagajnik: John Zore, 1655 E. 31 St.; zastopnik: Fr. Justin, 1708 E. 28 St. — Vsi v Lorain, Ohio.

Društvo zboruje vsako četrtu nedeljo v mesecu ob 1. uru popoldan v A. Vlantrovit dvorani 1700 cor. E. 28 and Globe Ave.

Društvo Sv. Jožefa štev. 20, v Gilbert, Minn.

Predsednik: Matt Zadnik, P. O. box 585; tajnik: Frank Kocevar, P. O. box 386; blagajnik: Joe Germ, P. O.; zastopnik: Matt Majerle, P. O. box 52. Vsi v Gilbert, Minn.

Društvo zboruje vsako drugo nedeljo v mesecu v Anton Idiharjevi dvorani.

Društvo Sv. Jožefa štev. 21, v Denver, Colo.

Predsednik: Anton Marinšek, 4892 Washington St.; tajnik: Frank Skraber, R. F. D. box 17, Stockyard, Franklin St.; blagajnik: John Česar, 5115 Emerson St.; zastopnik: Frank Smole, 4682 Franklin St.

Društvo zboruje vsakega 10. v Matt Sudarjevi dvorani na 4600 Humboldt St., Denver, Colo.

Društvo Sv. Jurija štev. 22 v South Chicago, Ill.

Predsednik: Marko Horvat, 8926 Strand St.; tajnik: Anthony Motz, 9635 Ave. M; blagajnik: Nikola Jankovič, 9621 Ave. M; zastopnik: Anthony Motz, 9635 Ave. M. Vvi v South Chicago, Ill.

Društvo zboruje vsako četrtu nedeljo v mesecu v Lake Side dvorani, 9601 Ewing Ave.

Društvo Sv. Jurek štev. 23 v Egleth, Minn.

Predsednik: George Kotze, 115 Grant Ave.; tajnik: Louis Govše, 613 Adams Ave.; blagajnik: Anton Fritz, 112 Grant Ave.; zastopnik: Anton Fritz, 112 Grant Ave. Vsi v Egleth, Minn.

Društvo zboruje vsako četrtu nedeljo v mesecu v Max Stipetičevi dvorani.

Društvo Sv. Ime Jezusa štev. 25, Eveleth, Minn.

Predsednik: Anton Kosoglav, box 144; tajnik: Frank Zupančič, box 382; blagajnik: Josko Kregel, box 485; zastopnik: Anton Semrov, box 284. Vsi v Eveleth, Minn.

Društvo zboruje vsako četrtu nedeljo v mesecu ob 2. uru popoldan v dvorani sv. Jožeta društva.

Društvo Sv. Barbare štev. 39, v Roslyn, Wash.

Predsednik: Ivan Plesse, I, box 897; tajnik: Anton Čop, box 440; blagajnik: Mele Borščevič, box 375; zastopnik: Mije Barščevič. Vsi v Roslyn, Wash.

Društvo zboruje vsako četrtu nedeljo v mesecu v Lake Side dvorani, 9601 Ewing Ave.

Društvo Sv. Janeza Krstnika štev. 75, v Cannonsburg, Pa.

Predsednik: Josip Mravinec, Meadowlands, Pa.; tajnik: Karl Strniš, 1800 Lane; blagajnik: Frank Grasic, 52 Danube St.; zastopnik: Alojz Marosek, 23 Sherman St. Vsi v Cannonsburg, Pa.

Društvo zboruje vsako četrtu nedeljo v mesecu ob 1. uru popoldan v lastni dvorani.

Društvo Sv. Roka štev. 55, v Uniontown, Pa.

Predsednik: Martin Prah, box 87; tajnik: Joseph Krumar, box 43; blagajnik: Urban Rupar, box 128; zastopnik: Joseph Krumar, box 43. Vsi v Lemont Furnace, Pa.

Društvo zboruje vsako četrtu nedeljo v mesecu v Uniontown, Pa. v ruski cerkvi.

Društvo Sv. Alejzija štev. 57, v Export, Pa.

Predsednik: Josip Pavletič, Box 104; tajnik: Louis Supančič, Box 382; blagajnik: Frank Nagoda, Box 120; zastopnik: Frank Kogovšek, Box 436. Vsi v Export, Pa.

Društvo zboruje vsako drugo nedeljo v mesecu ob 2. uru popoldan v Red Eagles dvorani.

Društvo Sv. Štefana štev. 40, v Clarendon, Pa.

Predsednik: Anton Kosoglav, box 144; tajnik: Frank Zupančič, box 382; blagajnik: Josko Kregel, box 485; zastopnik: Anton Semrov, box 284. Vsi v Clarendon, Pa.

Društvo zboruje vsako četrtu nedeljo v mesecu v Max Stipetičevi dvorani.

Društvo Sv. Štefana štev. 26, v Pittsburghu, Pa.

Predsednik: Jozef Pogačer, 5307 Berlin Alley; tajnik: John Varogn, 5126 Matrona Alley; blagajnik: Fr. Končič, 4755 Plumer St. — Vsi v Pittsburghu, Pa.

Društvo zboruje vsako četrtu nedeljo v mesecu ob 2. uru popoldan v prostorih sobrata Z. A. Arko.

Društvo zboruje vsako četrtu nedeljo v mesecu ob 2. uru popoldan v dvorani St. Jožeta takoj po prvi sv. misi.

Društvo Sv. Štefana štev. 11, v Omaha, Nebr.

Predsednik: John Urih, 1450 So. 18 St.; tajnik: in zastopnik: Michael Mravinec, 1454 So. 17 St.; blagajnik: Joseph Cepuram, 1423 So. 12 St.

Društvo zboruje vsako četrtu nedeljo v mesecu ob 2. uru popoldan v dvorani Katoličke češke Šole na 14. ulici Omaha, Nebr.

Društvo Sv. Jožefa štev. 12, v Pittsburghu, Pa.

Predsednik: Frank Strauss, 1012 High St.; tajnik: Vincenzo Arch, No. 1 Rickenbach St.; blagajnik: John Simonich, 1132 Fabiany St.; zastopnik: John Simonich, 1132 Fabiany St. Vsi v N. S. Pittsburgh, Pa.

Društvo zboruje vsako četrtu nedeljo v mesecu ob 2. uru popoldan v dvorani Lovrene Kovach v Johnstown, Pa.

Društvo Sv. Marije Pomagaj štev. 27, Diamondville, Wyo.

Predsednik: Ant. Javornik, 1251 So. Santa Fe Ave.; tajnik: Marko Illic, 1225 Eiler Ave.; blagajnik: Frank Kašič, 1248 Bohemian Ave.; zastopnik: Joseph Zubakovec, 1217 Berwind Ave. Vsi v Pueblo, Colo.

Društvo zboruje vsako četrtu nedeljo v mesecu ob 2. uru popoldan v dvorani St. Jožeta takoj po prvi sv. misi.

Društvo Sv. Alejzija štev. 28, v Salida, Colo.

Predsednik: Josko Horvat, 8926 Strand St.; tajnik: Anton Čop, 1216 Spruce St.; blagajnik: Urban Rupar, 1216 Spruce St.; zastopnik: Anton Čop, 1216 Spruce St. — Vsi v Salida, Colo.

Društvo zboruje vsako četrtu nedeljo v mesecu ob 2. uru popoldan v dvorani sv. Jožeta društva.

Društvo Sv. Štefana štev. 29, v Bear Creek, Mont.

Predsednik: Frank Ermend, 5307 Berlin Alley; tajnik: Peter Kuskar, box 209, Bear Creek, Mont.; blagajnik: Martin Setinc, Bear Creek, Mont.; zastopnik: John Češarek, box 351. Vsi v E. Palestine, Ohio.

Društvo zboruje vsako četrtu nedeljo v mesecu ob 2. uru pop

Potopisni spomini iz rim-ske okolice.

Po svojem dnevniku pripredil dr. A. Karlin.

(Nadaljevanje).

IX.

OKROG ALBANSKEGA JEZERA.

Vse življenje v albanskem gorju, vse promet, vsa naravna krasota, vsa društvena živahnost je združuje okrog Albanskega in Nemškega jezera. Tod na okoli se še bogati Anglež, fini Francos s svojim spremstvom, rimski patriarci z drugino in prialjeli. Tod ugledaš vinski voznika, ki zaklada gostilnicarje z dobro kapljico: vino di Castelli; tod opazis prodajalco zelenjadi, ki ti ponuja nameček še šopek svežih evetlie — toda ne zastonj, vse za denar. Okrog Albanskega jezera se smuči poletni čas vsa hante-volče domačinov in tujev.

Tako nekako mi je mopalovedoval neki večer meseca malega srpna leta 1891. moj skrbni gospodar Don Giuseppe, ko sva se hlašila sede pred župniščem v večernem vetrnu, ki je šumiljal od morja sem. Naravno, da sem izrazil željo, kako rad bi si ogledal te zanimive kraje, tako krasne po naravnih legih, tako živahne po mnogobrojni družbi.

"Uprav jutri je pravi čas za to", odvrne mi, "zakaj objabil sem, da pridevo skupaj obiskat častite očete v Palazznoli. Jaz pojdem nekoliko kasneje, "zopet sva prijazni spremjevalec, "zopet sva na klasenihi teh. Evo vam loga (lucus) nekdanje boginje latinske zaveze: Ferentine (Venera). Tu so imenvali zaveznički svoje zbrane, tu so častili svojo boginjo s slavnostnimi obhodi, z žrtvami in — nasladnostjo. Ali —"

Gotovo bi bil razvijal še nadalje svojo vednost na polju starega klasicizma, da nisem radostno vzkliknil, ugledavši pred seboj Albansko jezero, kakor je dolgo želel. Skrbita le to, da dojdeta točno do dvanaestje ure. Oče ni da bi motili v njih rednu in nujnih opravilih."

"Ah, ali!", izgovarjal sem se, "kaj pa poreko reverendi padri, kako priderem o dvanaestih v samedan, jaz, neponzan tuje?"

"Bodite brez skrbi! Io sono ben-fattore del convento (jaz sem samostanski dobrotnik). Naznamenitost med svetno in samostansko duhovščino. Čul sem nekaj lepih vugledov, kako so duhovniki bili pripravljeni odigrati si od ust in zadnjih košček kruha deliti z meni, katere je sedajna vlada takoj neusmiljeno oropala."

Nisem vedel, kako naj tolmačim besede svojega gospodarja. Kasneje še sem se uveril, kako lepa vzajemnost vlada okrog Rima med svetno in samostansko duhovščino. Čul sem nekaj lepih vugledov, kako so duhovniki bili pripravljeni odigrati si od ust in zadnjih košček kruha deliti z meni, katere je sedajna vlada takoj neusmiljeno oropala.

Načrt je bil torej gotov, in že sedaj povem: kar smo se dogovorili, smo tudi storili.

Drugo jutro je bilo solnčno in svetlo. Zato nama je kazalo plesati se s pošto po prasni cesti proti Frascati. Na pol pota, pri Ponte Squarcia, stopila z vozom in jo zavijeva na levo proti mestu Marin. Cesta se vije med bogatimi vinogradimi na desni in levi vedeni više. Ko dosegel na vrh, si tudi že v mestu.

Marino, nekdani Castrimoneum, stoji precej visoko gori nad rimsko Kampanijo pre Alanskim jezerom. Prebivalcev steje 7000, ker ima zdrav zrak in plodovite vinograde v obližju.

Toda ne boj se, dragi čitatelj, ne bom nadaljeval v slogu Bädeckerjevem. Rajši ti povem kar na kratko, kar mi je ostalo od tega mesta najbolj v spominu. Tri reči sem si najbolj zapomnil. Prva je ta, da vsaka druga hiša nosi na sebi grb rodbine Colonne (Colonna). Na javnih spominikih, na cerkvah, celo na cestnih mejnikih, — povsodi "steber", ki ga nosi v grbu omenjena rodbina. No, to je naravno. Colonnie so za to mesto dosti žrtvovali; mnogo, premnogokrat so kri prelivali na utrijeti hribe. Že v srednjem veku so si pridobili Marino in od takrat do danes so si jo moralni braniti s krepko roko. Se sedaj je mesto lastnina družine Colonne. Drugo, kar je v mojem spominu nerazdružno sklenjeno s tem krajem, je rujno vino, ki se tod toči. Že v Rimu sem slišal mnogo o tej gladko tekajo pijsah. Videti sta jo hoteli. Saj to je splet znano, da Anglež ne odjenja od tege, kar je skenil; naj bi bilo treba čakati tudi več dni, brezvredno bi bila čakala. A danes ni bilo pozabimo nikdar perilnika, okrog lo treba.

Katerega se zbirajo ob vsakem času, — Pot je strma, a čim bolj spes, — marinske perice. Je pa zares dolina, tem bolj na gosto obrastel prava krajevna posebnost ta je breg z brestom in vrbo. V češnik. Mislite si mravnostniki, — Tretji ne bi bila čakala. A danes ni bilo pozabimo nikdar perilnika, okrog lo treba.

Sreča nama je bila mila. Komaj preide pet minut, že se vrne Pio s čuvanjem in z dvema Američanoma, ki sta ga naprosila, naj jima pokaže emisar. Iztaknila sta v svojem Bädeckerju to znamenito: "Ker sva že tukaj, oglejava si ta vodočo!" rečem spremniku.

"Ne pojde tako zlahka", mi odvrne. "Treba, da si poščevaču, ki stanuje gori v Castel Gandolfo. Počakajte tu! Če je doma, priveden vam ga hitro. Postanet nam razkaže vse znamenitosti."

Sreča nama je bila mila. Komaj preide pet minut, že se vrne Pio s čuvanjem in z dvema Američanoma, ki sta ga naprosila, naj jima pokaže emisar. Iztaknila sta v svojem Bädeckerju to znamenito: "Ker sva že tukaj, oglejava si ta vodočo!" rečem spremniku.

"Ne pojde tako zlahka", mi odvrne. "Treba, da si poščevaču, ki stanuje gori v Castel Gandolfo. Počakajte tu! Če je doma, priveden vam ga hitro. Postanet nam razkaže vse znamenitosti."

Pot je strma, a čim bolj spes, — marinske perice. Je pa zares dolina, tem bolj na gosto obrastel prava krajevna posebnost ta je breg z brestom in vrbo. V češnik. Mislite si mravnostniki, — Tretji ne bi bila čakala. A danes ni bilo pozabimo nikdar perilnika, okrog lo treba.

obe straneh žleba se postavijo perice ter govoreč in snejoče se opravljajo svoj posel, ne meneč se za to, kdo ali koliko ljudi gre mimo njih po cesti. Bilo jih je izvestno nad trideset pri vogljaku, ko sva šla s tovarisem mimo; marljivo so opravljajo svoje delo ob glasem žuborenju. Za poletno vročino se niso dosti zmenele, dasi je vodnjak solnen od vseh strani odprt. Ne, toliko pridnosti nisem našel nikjer v Italiji.

"Pot je še dolga, le uren naprej! Solnce nama ne bo škodoval, zakaj hodila bodeva odslej izvečne le po senci!"

Tako me je bodril in tolažil mladi Pio, ko sem jel tožiti o vedno hujši vročini. In res, onstran mesta zavijeva nekoliko v stran naravnost v gozd, ki se imenuje "Pareo di Colonna". Še en pogled na mesto! Zidano je od te strani na skalovje iz peperina. Sedaj še se prav pozna, da stoji visoko gori nad Kampanijo. Prav zato pa ima tudi dosti čistega zraka za svoje prebivale. Tajev najdeš tu razmerno najmanj, dasi ima vsak seneč v izobilju. Zakaj ne marajo sem prihajati, nisem mogel zvedeti.

Vedno bolj se gosti gozd pred nama. Ustaviva korak, da bi lahko dihalo vase prijetni hlad senčnega vzhoda.

"Eeeoci", prične iznova prijazni spremjevalec, "zopet sva na klasenihi teh. Evo vam loga (lucus) nekdanje boginje latinske zaveze: Ferentine (Venera). Tu so imenvali zaveznički svoje zbrane, tu so častili svojo boginjo s slavnostnimi obhodi, z žrtvami in — nasladnostjo. Ali —"

Gotovo bi bil razvijal še nadalje svojo vednost na polju starega klasicizma, da nisem radostno vzkliknil, ugledavši pred seboj Albansko jezero, kakor je dolgo želel. Skrbita le to, da dojdeta točno do dvanaestje ure. Oče ni da bi motili v njih rednu in nujnih opravilih."

Zares, ne imenuje se zaman najlepše vulkansko jezero v Italiji. Neka skrivenost sila leži nad to mirno, kristalno svetlo vodo, v kateri se zreali južno, vedno višenje nebo. Globoko dol pod nami je gladina jezerska, o-krog in okrog obrobljena z go-stim, temnim zelenjem raznega vzhoda in grmečevja: hrastje in oljke, vinska trta in kostanj ob-raščajo te strme bregove. Kakor je dolgi trenutek in je zlahka pre-magal trdovratne Vejane.

Ako dobro posečeš v žep, pokazeš ti "custode" tudi, kako hitro voda teče po vodotoču. Na dešči-co prilepi svečico, jo prižige in postavi na vodo. Hitro splava po strugi, kazd po trdno zidanem rovom v nevišenju nebo. Globoko dol pod nami je gladina jezerska, o-krog in okrog obrobljena z go-stim, temnim zelenjem raznega vzhoda in grmečevja: hrastje in oljke, vinska trta in kostanj ob-raščajo te strme bregove. Kakor je dolgi trenutek in je zlahka pre-magal trdovratne Vejane.

Ko sva se vračala po strni poti na jezeru, in tedaj mi je bilo jasno, zakaj ne marodi, dva široka in 160 metrov globoko. Na dnu ima močne vrelce, zato je neobhodno potreben velikanski emisar (vodotoč), po katerem odteka voda v rimsko Kampanijo. Livij pripoveduje, da so zgradili emisar Rimljani za vojne v Vejani. Obligali so namreč mesto Veji, kar jame nena-doma voda v Albanskem jezeru silovito kipeti. Ako je ne odtoči, bo se je bat, da poplaví ves Lacijski okolico. Rimljani torej posljejo postanev v Delfi, da bi zvezdi voljo Apolonovo. Odgovorilo se jim je, da si ne morejo posprejeti mesta, dokler ne odtoči umetno vode iz Albanskega jezera. Takoj se poprimejo dela: del vojske je kopal in gradil pre-kop, drugi so pa čakali pred mestom. V enem letu so prekopali goro in zgradili vodoč v rimsko Kampanijo. Livij pripoveduje, da so zgradili emisar Rimljani za vojne v Vejani. Obligali so namreč mesto Veji, kar jame nena-doma voda v Albanskem jezeru silovito kipeti. Ako je ne odtoči, bo se je bat, da poplaví ves Lacijski okolico. Rimljani torej posljejo postanev v Delfi, da bi zvezdi voljo Apolonovo. Odgovorilo se jim je, da si ne morejo posprejeti mesta, dokler ne odtoči umetno vode iz Albanskega jezera. Takoj se poprimejo dela: del vojske je kopal in gradil pre-kop, drugi so pa čakali pred mestom. V enem letu so prekopali goro in zgradili vodoč v rimsko Kampanijo. Livij pripoveduje, da so zgradili emisar Rimljani za vojne v Vejani. Obligali so namreč mesto Veji, kar jame nena-doma voda v Albanskem jezeru silovito kipeti. Ako je ne odtoči, bo se je bat, da poplaví ves Lacijski okolico. Rimljani torej posljejo postanev v Delfi, da bi zvezdi voljo Apolonovo. Odgovorilo se jim je, da si ne morejo posprejeti mesta, dokler ne odtoči umetno vode iz Albanskega jezera. Takoj se poprimejo dela: del vojske je kopal in gradil pre-kop, drugi so pa čakali pred mestom. V enem letu so prekopali goro in zgradili vodoč v rimsko Kampanijo. Livij pripoveduje, da so zgradili emisar Rimljani za vojne v Vejani. Obligali so namreč mesto Veji, kar jame nena-doma voda v Albanskem jezeru silovito kipeti. Ako je ne odtoči, bo se je bat, da poplaví ves Lacijski okolico. Rimljani torej posljejo postanev v Delfi, da bi zvezdi voljo Apolonovo. Odgovorilo se jim je, da si ne morejo posprejeti mesta, dokler ne odtoči umetno vode iz Albanskega jezera. Takoj se poprimejo dela: del vojske je kopal in gradil pre-kop, drugi so pa čakali pred mestom. V enem letu so prekopali goro in zgradili vodoč v rimsko Kampanijo. Livij pripoveduje, da so zgradili emisar Rimljani za vojne v Vejani. Obligali so namreč mesto Veji, kar jame nena-doma voda v Albanskem jezeru silovito kipeti. Ako je ne odtoči, bo se je bat, da poplaví ves Lacijski okolico. Rimljani torej posljejo postanev v Delfi, da bi zvezdi voljo Apolonovo. Odgovorilo se jim je, da si ne morejo posprejeti mesta, dokler ne odtoči umetno vode iz Albanskega jezera. Takoj se poprimejo dela: del vojske je kopal in gradil pre-kop, drugi so pa čakali pred mestom. V enem letu so prekopali goro in zgradili vodoč v rimsko Kampanijo. Livij pripoveduje, da so zgradili emisar Rimljani za vojne v Vejani. Obligali so namreč mesto Veji, kar jame nena-doma voda v Albanskem jezeru silovito kipeti. Ako je ne odtoči, bo se je bat, da poplaví ves Lacijski okolico. Rimljani torej posljejo postanev v Delfi, da bi zvezdi voljo Apolonovo. Odgovorilo se jim je, da si ne morejo posprejeti mesta, dokler ne odtoči umetno vode iz Albanskega jezera. Takoj se poprimejo dela: del vojske je kopal in gradil pre-kop, drugi so pa čakali pred mestom. V enem letu so prekopali goro in zgradili vodoč v rimsko Kampanijo. Livij pripoveduje, da so zgradili emisar Rimljani za vojne v Vejani. Obligali so namreč mesto Veji, kar jame nena-doma voda v Albanskem jezeru silovito kipeti. Ako je ne odtoči, bo se je bat, da poplaví ves Lacijski okolico. Rimljani torej posljejo postanev v Delfi, da bi zvezdi voljo Apolonovo. Odgovorilo se jim je, da si ne morejo posprejeti mesta, dokler ne odtoči umetno vode iz Albanskega jezera. Takoj se poprimejo dela: del vojske je kopal in gradil pre-kop, drugi so pa čakali pred mestom. V enem letu so prekopali goro in zgradili vodoč v rimsko Kampanijo. Livij pripoveduje, da so zgradili emisar Rimljani za vojne v Vejani. Obligali so namreč mesto Veji, kar jame nena-doma voda v Albanskem jezeru silovito kipeti. Ako je ne odtoči, bo se je bat, da poplaví ves Lacijski okolico. Rimljani torej posljejo postanev v Delfi, da bi zvezdi voljo Apolonovo. Odgovorilo se jim je, da si ne morejo posprejeti mesta, dokler ne odtoči umetno vode iz Albanskega jezera. Takoj se poprimejo dela: del vojske je kopal in gradil pre-kop, drugi so pa čakali pred mestom. V enem letu so prekopali goro in zgradili vodoč v rimsko Kampanijo. Livij pripoveduje, da so zgradili emisar Rimljani za vojne v Vejani. Obligali so namreč mesto Veji, kar jame nena-doma voda v Albanskem jezeru silovito kipeti. Ako je ne odtoči, bo se je bat, da poplaví ves Lacijski okolico. Rimljani torej posljejo postanev v Delfi, da bi zvezdi voljo Apolonovo. Odgovorilo se jim je, da si ne morejo posprejeti mesta, dokler ne odtoči umetno vode iz Albanskega jezera. Takoj se poprimejo dela: del vojske je kopal in gradil pre-kop, drugi so pa čakali pred mestom. V enem letu so prekopali goro in zgradili vodoč v rimsko Kampanijo. Livij pripoveduje, da so zgradili emisar Rimljani za vojne v Vejani. Obligali so namreč mesto Veji, kar jame nena-doma voda v Albanskem jezeru silovito kipeti. Ako je ne odtoči, bo se je bat, da poplaví ves Lacijski okolico. Rimljani torej posljejo postanev v Delfi, da bi zvezdi voljo Apolonovo. Odgovorilo se jim je, da si ne morejo posprejeti mesta, dokler ne odtoči umetno vode iz Albanskega jezera. Takoj se poprimejo dela: del vojske je kopal in gradil pre-kop, drugi so pa čakali pred mestom. V enem letu so prekopali goro in zgradili vodoč v rimsko Kampanijo. Livij pripoveduje, da so zgradili emisar Rimljani za vojne v Vejani. Obligali so namreč mesto Veji, kar jame nena-doma voda v Albanskem jezeru silovito kipeti. Ako je ne odtoči, bo se je bat, da poplaví ves Lacijski okolico. Rimljani torej posljejo postanev v Delfi, da bi zvezdi voljo Apolonovo. Odgovorilo se jim je, da si ne morejo posprejeti mesta, dokler ne odtoči umetno vode iz Albanskega jezera. Takoj se poprimejo dela: del vojske je kopal in gradil pre-kop, drugi so pa čakali pred mestom. V enem letu so prekopali goro in zgradili vodoč v rimsko Kampanijo. Livij pripoveduje, da so zgradili emisar Rimljani za vojne v Vejani. Obligali so namreč mesto Veji, kar jame nena-doma voda v Albanskem jezeru silovito kipeti. Ako je ne odtoči, bo se je bat, da poplaví ves Lacijski okolico. Rimljani torej posljejo postanev v Delfi, da bi zvezdi voljo Apolonovo. Odgovorilo se jim je, da si ne morejo posprejeti mesta, dokler ne odtoči umetno vode iz Albanskega jezera. Takoj se poprimejo dela: del vojske je kopal in gradil pre-kop, drugi so pa čakali pred mestom. V enem letu so prekopali goro in zgradili vodoč v rimsko Kampanijo. Livij pripoveduje, da so zgradili emisar Rimljani za vojne v Vejani. Obligali so namreč mesto Veji, kar jame nena-doma voda v Albanskem jezeru silovito kipeti. Ako je ne odtoči, bo se je bat, da poplaví ves Lacijski okolico. Rimljani torej posljejo postanev v Delfi, da bi zvezdi voljo Apolonovo. Odgovorilo se jim je, da si ne morejo posprejeti mesta, dokler ne odtoči umetno vode iz Albanskega jezera. Takoj se poprimejo dela: del vojske je kopal in gradil pre-kop, drugi so pa čakali pred mestom. V enem letu so prekopali goro in zgradili vodoč v rimsko Kampanijo. Livij pripoveduje, da so zgradili emisar Rimljani za vojne v Vejani. Obligali so namreč mesto Veji, kar jame nena-doma voda v Albanskem jezeru silovito kipeti. Ako je ne odtoči, bo se je bat, da poplaví ves Lacijski okolico. Rimljani torej posljejo postanev v Delfi, da bi zvezdi voljo Apolonovo. Odgovorilo se jim je, da si ne morejo posprejeti mesta, dokler ne odtoči umetno vode iz Albanskega jezera. Takoj se poprimejo dela: del vojske je kopal in gradil pre-kop, drugi so pa čakali pred mestom. V enem letu so prekopali goro in zgradili vodoč v rimsko Kampanijo. Livij pripoveduje, da so zgradili emisar Rimljani za vojne v Vejani. Obligali so namreč mesto Veji, kar jame nena-doma voda v Albanskem jezeru silovito kipeti. Ako je ne odtoči, bo se je bat, da poplaví ves Lacijski okolico. Rimljani torej posljejo postanev v Delfi, da bi zvezdi voljo Apolonovo. Odgovorilo se jim je, da si ne morejo posprejeti mesta, dokler ne odtoči umetno vode iz Albanskega jezera. Takoj se poprimejo dela: del vojske je kopal in gradil pre-kop, drugi so pa čakali pred mestom. V enem letu so prekopali goro in zgradili vodoč v rimsko Kampanijo. Livij pripoveduje, da so zgradili emisar Rimljani za vojne v Vejani. Obligali so namreč mesto Veji, kar jame nena-doma voda v Albanskem jezeru silovito kipeti. Ako je ne odtoči, bo se je bat, da poplaví ves Lacijski okolico. Rimljani torej posljejo postanev v Delfi, da bi zvezdi voljo Apolonovo. Odgovorilo se jim je, da si ne morejo posprejeti mesta, dokler ne odtoči umetno vode iz Albanskega jezera. Takoj se poprimejo dela: del vojske je kopal in gradil pre-k

Berta pl. Suttner:

OTROCI MARTE

(Nadaljevanje romana "Doli z orožjem!")

(Za "Glas Naroda" priredil J. T.)

14

(Nadaljevaje).

Jako me veseli — je vzkliknil — ko je vstopil Rudolf. — Kaj te je vendar privedio k meni?

Bil je skoraj ravnotako star kot Rudolf, pa je izgledal veliko starejši.

— Zelo važna zadeva, moj dragi.

— Prosim, sedi.

— Gledate posestvo moram govoriti s teboj.

— Tako? — Kaj pa? — se je začudil.

— Veš, koliko imam? — Posestvo Brunnhoff na Nižjeavstrijskem; posestvo Nagykyral na Ogrskem; palačo v Wallnerstrasse; zbirke, družinski nakit.... v skupni vrednosti.... no, boš že izvedel pozneje....

Poleg tega imam še veliko privatno premoženje in tudi po materi boš pododeloval lepe tisočake. — Prokleto si na dobrem stališču.

— Da, hvala Bogu. — Kako pa ti?

— Jaz imam samo plačo. — Da ni posebno velika, ti je znano.

— Ali se ne misliš poročiti?

— Da, toda ne prej kot v kakih desetih letih.

Hm.... Gospodinja Relsova je stara že zdaj osemindvajset let. — Po desetih letih bo že precej ovenela.

— Dragi Rudolf, malokdaj si me obiskal. — Če si danes prišel samo zato k meni, da bi me zaničeval in govoril o takih stvareh — je boljše....

— Motiš se, jaz te ne zaničem. — Nekaj čudnega, nekaj posebnega ti bom povedal. — Jaz nameravam.

Utehnil je in mi vedel, če bi nadaljeval ali ne.

— Torej, kaj hočeš?

— Svojemu posestvu se bom odpovedal. — Če hočeš, stopi na moje mesto.

Maks Dotzky je planil kvišku in se prikel za glavo:

— Ali sem jaz neumen, ali si ti?

— Prosim, sedi. — Jaz sem pameten in govorim resnico. — Vem, da te bom silno osrečil. — To pravzaprav ni edini motiv, ki me je privdel do tega sklepa.... Gotovo boš zelo vesel, in dovoli, da se bom tudi jaz s teboj vred veselil. — Poroka mora biti že to leto in jaz bom priča. — Zatem se lahko preseliš v Brunnhoff. — Toda, kaj ti je? — Zakaj ne govoris?

Maks ga je debelo gledal in ni rekel niti besede.

— Prepričan sem, da boš delal čast vsej Dotzkyjevi družini. — Prepričan sem, da nisem mogel v boljše roke izročiti svojega posestva.

Maksu se je zdelo kot da bi ga nekdo udaril po glavi. — Misli so se mu podile po glavi, toda razumeti ni mogel ničesar.

— Rudolf, človek — je vzkliknil slednji. — Zbudi me iz teh sanj. — Zakljinjam te, povej, če se šališ, ali če govoris resnico?

— Ne, ne šalim se. — To je gola resnica. — Tukaj je moja ruka.

— Še malo formalnosti, pa boš ti gospodar Dotzkyjevega posestva.

— Moj Bog, moj, Bog, moj Bog — je stokal Maks. — Zatem si je pokril obraz z rokami in začel globoko sopsti.

Rudolfu se je smili.

XVII.

Sodnitske in trgovske transakcije so bile izvršene.

Rudolf je priredil v Brunnhoffu malo slovesnost.

V veliki jedilnici je bila dolga miza. — Stene so bile okrašene z eksotičnim eftetjem, gostom so stregli v livreje oblačeni lakaji. — Navzočih je bilo kakih štirideset gostov.

Častna sedeža sta imela Marta in Rudolf. — Poleg Marte je sedel Maks Dotzky, poleg Rudolfa pa Maksova nevesta.

Med drugimi so bili navzoči tudi nevestin oče, Silvija in grofica Ranegg s tremi hčerami. — Ni treba skoraj omenjati, da ni manjka ministra, grofa Kolnosa, polkovnika Schrauffena, starega Brescera in župnika Protusa.

Večerja je bila končana. — Služabniki so natočili šampanja in odšli iz dvorane.

Rudolf je potrkal na kozarec in začel govoriti: — Dragi prijatelji, ljubi gostje! — Današnji slovesnosti je dala povod neka čudna zadeva. — Predno bom o tem natančneje razpravljaj, mi dovolite, da se spomnim nekoliko preteklosti. — Med nami je tudi veliko takih, ki so bili navzoči pri drugi slovesnosti: pri krstu mojega pokojnega sina.

Rudolf je za par trenutkov vtihnil, navzoči so se nekako v zadrugi spogledali. — Globoko se je oddahnil in nadaljeval:

— Tedaj smo nazdravljali: "Živel bodočnost!" Bodočnost, katero naj bi moj sin vtelesil, je padla v grob. — To je bil strašen udarc, tako hud, da ga moja Beatrica na mogoč način prenesti. — Ognjik, ki sem si ga bil s trudem postavil, se je podrlo.

Zenske so si brisale solze, možki so gledali v tla in molčali.

— Toda tedaj nisem imel v mislih bodočnosti moje hiše, pač pa bodočnost celega rodu, celega človeškega rodu. — Da bom lažje reševal svojo malo, sem se odpovedal posetvu.

Navzoči so od začudenja odprli usta, Rudolf je pa dvignil kozarec in nadaljeval:

— Prosim vas, smatrajte od zdaj zanaprej grofa Maka Dotzkyja za mojega naslednika.

Vsi so začudenja vzkliknili, vstali ter začeli trkat z novim godopadom.

Prvi je bil sedel Rudolf in dal znova znamenje, da hoče govoriti.

— Prosim gospoda, potrite nekoliko. — Ne bom vas dolgočasil z vsakdanjimi frazami, ampak vam bom povedal le ono, kar mi leži na srecu.

Vsi so utihnili in začeli napeto poslušati.

— Dve stvari sta, ki urejujeta razvoj kulture. — Sila, ki goni in sila, ki ovira. — V politiki sta zadobili tve dve sili ime liberalizem in konservativizem. — Jaz nisem bil pristaš ne liberalcev, ne konservativcev, ampak sem stal na strani in vse opazoval. — Ker sem pa slednjih sklenil, da tudi sam posezem v boj, sem izprevidel, da se lahko bojujem same če nimam nikakih zaprek. — Vsled tega sem odločil izročiti svojo posestvo bratranecu.

— Živel! — je vzkliknil Maks. — Sorodniki Maksove neveste so začeli ploskati.

Dolgo časa je govoril, in vsi so ga poslušali, kljub temu, da ga niso razumeli.

Ko je končal, je vsakdo mislil sam pri sebi, da je Rudolf sanjač, original, fantast ali pa da ni čisto pri zdravi pameti.

* * *

Kmalu zatem je odšel Rudolf neopăzen iz dvorane. — Odpravil se je v prostor, kjer je bil svoj čas najraje — v svojo delavnico. — Vse stvari so bile že pripravljene v zaboljih, sobo je razsvetljevala malta svetilka.

Sedel je na zabolj in začel premišljevati. — Nekako težko mu je bilo pri srecu. — Torej proč, proč od tukaj? — Kam? — Kaj? — Kako? — Na tri vprašanja ni vedel odgovora.

Na svoji ramni je začutil roko.

Ozrl se je in zagledal mater.

— Ti, mati? — se je začudil.

— Vedela sem, da te bom našla tukaj — je odvrnila Marta. — Morda te motin?

— Ne, ne, mati, prav si storila, da si prišla. — Edino ti me razumeš, edino ti me moreš potolatažiti.

— Morda si žalosten, ker te oni spodaj niso razumeli? — Če bi te razumeli, bi ne bilo treba učiti jih in odpravljati se na težko pot.

— Proč, proč, v tem — v mraz!

— Da boš nesel luč skozi temo.... Da, toda mrzlo bo.... strašno mrzlo. — Niti sreca prijateljev se ne bodo mogla tako kmalo ogreti.

— Samo nečesa ti manjka....

— Kaj pa, mati?

— Ljubezni.... Ljubezen mora prepojiti vse tvoje sreče.

— Ljubezni za tujne ljudi?

— Ne, ljubezni za bitje, ki tudi tebe ljubi.

— To si ti, mati.

— Ne, jaz ne mislim sebe. — To mora biti drugačna, nežna, goča ljubezen. — Taka ljubezen daje človeku moč. — Izgubil si ženo in otroka.... in zdaj si sam, moj ljubi Rudolf. — In tudi v zakonu si bil takoreč sam.... Jaz prav dobro vem, da Beatrica ni bila bitje, ki bi moglo izpolniti tvojo dušo.

— Ne, mati — je odvrnil odločno. — Jaz se ne bom več poročil.

— Jaz hočem biti prost, brez oklepov in verig.

(Dalje prihodnjih).

Zadnja novost.

Vsačkega čaganja, brinjevec, slivovec, tropinovec itd., kakor tudi razne likerje, naredi lahko vsek brez vsake priprave, brez kuhanja z mojimi izvečki. Podlajam 6 steklenic za \$1.00 in iz vsake steklenice si lahko naredite en celo kvart bolj zdrave, čistejše, boljše in več kot polovico cenejše pijače, kot jo pa sedaj kupujete pri salonerjih.

F. P. Barton piše:

"Naznanim vam, da sem prejel od vas izvečke za delati pijače. Lepo se vam zahvaljujem, da vam potrjujem, da je res tako blago kaže ste vi pisali. Podlajite še itd."

Takih in enakih pism, dobim vsaki dan, kar je jasno, da je blago v resnicah vsele vredno.

Pišite na:

Z. JAKSHE
Box 366 North Diamond Station, PITTSBURGH, PA.

IZVRŠUJE PO NIZKIH CENAH.

Cena samo 25 centov.

Velikost je 21 pri 28 palcev.

DELO OKUSNO.

IZVRŠUJE PRE VODE V DRUGE JEZIKE.

UNIJSKO ORGANIZIRANA.

POSEBNOST SO:

DRUŠTVENA PRAVILA,

OKROŽNICE — PAMFLETE,

CENIKI I. T. D.

NA NAROČILA POŠLJITE NA:

Slovenic Publishing Co.

82 CORTLANDT STREET, NEW YORK, N. Y.

MODERNO UREJENA

TISKARNA GLAS NARODA

VSAKOVSTNE TISKOVINE

IZVRŠUJE PO NIZKIH

CENAH.

DELO OKUSNO.

IZVRŠUJE PRE VODE V

DRUGE JEZIKE.

UNIJSKO ORGANIZIRANA.

POSEBNOST SO:

DRUŠTVENA PRAVILA,

OKROŽNICE — PAMFLETE,

CENIKI I. T. D.

NA NAROČILA POŠLJITE NA:

Slovenic Publishing Co.

82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Dr. LORENZ,
Specialist moških bolezni.

Jaz sem edini hrvaško govoreči specialist moških bolezni v Pittsburghu, Pa.

DR. LORENZ.

44 Penn Av. II. nadst. na ulici.

Uradne ure: dnevno od 9. do

poldne do 8 ure zvečer. V pet-

kih od 9. dopolne do 2. popoldne.

Nedeljo od 10. dop. do 2. popol-

dobite "GLAS NARODA" skozi štiri meseca dnevno, izvzemki nedelj in po-

stavnih praznikov. "GLAS NARODA"

izhaja dnevno na šestih straneh, tako,

da dobite tedensko 26 strani berila, v

</div